

Avelsrådets sammansättning 2022-2023

Eva Granfeldt Sammankallande

Lasse Tano

Vibeke Lorenzon

Adjungerade:

Erik Wilsson

Lasse Steinwall

Åsa Wilsson

Målsättning

SSK/ARs uppdrag är att vara informationsgivande i avelsfrågor. Det är de enskilda uppfödarna som har ansvar för sin uppfödning, SSK/ARs målsättning är att genom förse uppfödarna med information förbättra rasens genomsnitt inom följande områden; jaktliga egenskaper, mentalitet, hälsa och exteriör. Vidare ska SSK/AR aktivt arbeta med SSKs rasspecifika avelsstrategier; RAS, besvara medlemsfrågor, ansvara för SSKs avelshundslistor, kontinuerligt uppdatera SSK/ARs del av SSKs hemsida samt arbeta med de uppdrag som förmedlas via styrelsen.

Vid årsmötet 2022 fick SSK/AR i uppdrag att utveckla valpannonserna samt aktivt arbeta med frågan om uppföljning och utvärdering av de jaktliga egenskaperna.

Projekt 2023

AR arbetar för närvarande bl.a. med Egenskapsanalys. AR har kompletterat informationen om avelshanar/avelstikar med individens egen premieprocent samt kullvärde – dvs antal andel meriterade kullsyskon. Detta är avsett som hjälp för presumtiva valpköpare. Premieprocent för föräldradsjuren presenteras också i SSKs valpannonser.

Under 2023 erbjöds uppfödare, hanhundsägare och intresserade medlemmar tre digitala föreläsningar; den första om uppfödning generellt som hölls av Lasse Steinwall, den andra om hälsa hos ES, föreläsare var Åsa Vilson och den tredje avel för jaktliga egenskaper med Erik Wilson. Ca 10 % av medlemmarna deltog vid respektive föreläsning.

Under hösten 2023 anordnades också en spännande och uppskattad digital föreläsning om hur man får en lydig hund med Åke Naalisvaara.

Data från jaktprov, utställning samt hälsobegreppet har vi numera tillgång till via SKK avelsdata samt via programmet Lathunden. Här kan finns data för den enskilde individen men även för kull och kennel.

Protokoll och minnesanteckningar publiceras på SSKs hemsida. Kontakt med avelsrådet får man via e-postadressen: avelsradet@engelskasetterklubben.se, vilket gör att vi blir mer lättillgängliga och att medlemsfrågorna lättare slussas ut till rätt svarsperson.

RAS- rasspecifika avelsstrategier

RAS är en handlingsplan för avelsarbetet inom rasen och innehåller en presentation av de avelsmål som är högst prioriterade. De rasspecifika avelsstrategierna för engelsk setter ska revideras. Arbetet kommer att pågå i etapper. Planen för att förankra den rasspecifika avelsstrategin hos medlemmarna är att bjuda in till digitala workshops under våren 2024 och presentera olika delar av det framväxande RAS vid varje tillfälle. En medlemsenkät är under framtagande för att samla in mer information från våra medlemmar om vår engelska setter i dag.

Samverkan med övriga nordiska avelsråd

I början av 2024 genomfördes ett möte med norska och danska avelsråden där ett syfte är att få information om det norska hälsoprojektet, till vilket SSK bidragit med pengar samt att dela erfarenheter och fokusområden. Vi kunde konstatera att vi har samma förutsättningar och samma hälsopanoraman i våra länder. Tillgänglighet/mentalitet diskuterades – i Norge samlar avelsrådet på incidenter vid jaktprov och utställningar för att öka kunskapen och i Sverige har vi fått input från utställningssidan att brister i tillgänglighet förekommer mer ofta nu än tidigare. Det sistnämnda behöver vi följa upp i den kommande enkäten till enegelssetterägare. Planen är att de nordiska avelsråden ska ha 1-2 möten/år.

Möten

SSK/AR har under 2023/2024 haft två fysiska möten samt ett antal telefonmöten.

Registreringar

Efter förra årets toppnotering har antalet registrerade engelska settrar sjunkit till mer "normala" nivåer 2023. Under 2023 registrerades 167 engelska settrar i SKK, av dessa var 21 import. 20 kullar föddes under året och kullstorleken snittar på 7,1 valpar/kull. De flesta engelska settrar går i avel mellan 3 och 6 års ålder.

Rasens genomsnittliga inavelsgrad är 0,8 % 2023, beräknad över 5 generationer.

Jaktprov

Hundar födda samma år som de tävlande är 1689, antal unika individer som startats på jaktprov är 231 stycken, de utgör 13,7 % av populationen. Medeltal för antal prov/hund är för året 3.

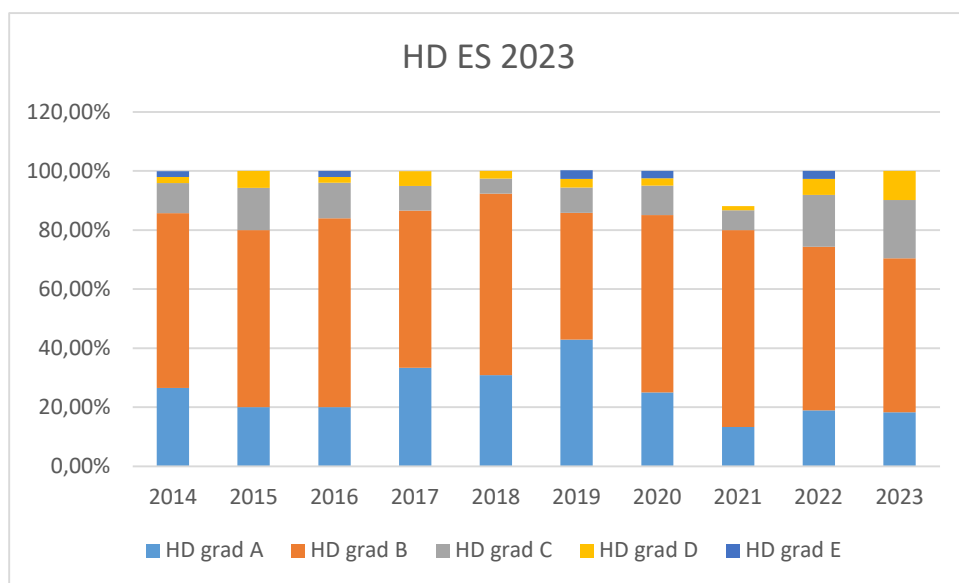
	Totalt			Ukl			Ökl			SKL								
	Startande	Pris	%	Startande	1	2	3	Startande	1	2	3	Startande	Pris 1	2	3	4	5	6
Fält																		
Vår	53	9	17%	22				12	2	2		19	1					
Höst	155	42	27%	72	11	9	7	38	1	3	2	45	3	1	5			
Fjäll																		
Vår	288	95	33%	165	30	21	10	79	5	9	8	44	6		6			
Höst	115	19	17%	49	2	4	4	37	1	5	0	29	1	2				
Skog																		
Höst	54	7	13%	17	1	0	0	22	2	1	1	15	1	1				

26 % av de engelska settrar som startades på jaktprov 2023 gick till pris. Det är en högre andel än 2022-års 21%.

Antalet startande på fältprov var för 2023 68 % högre än förra året då vi reflekterade över en minskning av engelsk setter-representation på fältproven. Fortfarande är antalet startande hundar betydligt högre på fjällprov men det är också i norr som de flesta engelska settrarna finns.

Hälsa

71 engelska setterar höftledsröntgades under 2023, det är ett glädjande högt antal röntgade hundar – inte sedan mitten av 2000-talet har det sett ut så. Antalet röntgade hundar/år har de senaste 10 åren legat på i medeltal 60. Sedan 2021 ser vi en minskande andel hundar med fria höfter; dvs B- och A-höfter. samma utveckling av HD-frekvens kan också ses i Norge som har en helt annan approach till HD. Orsaker kan vara ändrad avläsning hos SKK, röntgensiter eller slopad krav på känd HD-status hos föräldradjuren vid registrering. SSK/AR konstaterar att trots att det inte är säkert att en ändring i hälsoprogrammet för engelsk setter till krav på känd HD-status hos föräldradjuren kommer att förbättra HD-status i rasen så är det den parameter som SSK kan påverka. Hälsoprogrammet avseende HD uppgraderas till nivå 2, dvs känd Hd status hos föräldradjuren gäller. Utländska hundar har samma kriterier och även FCI resultat gäller.

Försäkringsbolaget Agrias utger med femårsintervall sin statistik; Agria Breed Profiles. Data från åren 2016-2021 har sammanställts och delgivits SSK/AR i slutet på 2023.

Antal försäkrade engelska setterar i Agria är inte så stort. I den statistik som Agria presenterar finns engelsk setter i gruppen 1000-5000 försäkrade hundar. Med det sagt speglar ändå statistiken väl den bild SSK/AR har av hälsobilden hos den engelska settern.

Statistiken visar att engelsk setter som ras är friskare än genomsnittshunden i Sverige.

Diagnosgrupper där engelsk setter återfinns i högre grad/löper högre risk än andra raser att drabbas är hypotyreos och från rörelseapparaten bogbladsbesvär/boghälta/osteokondros. Några cancerformer är vanligare hos engelsk setter än genomsnittet det är prostatacancer, juvertumör och för både tikar och hanar hudtumör

Utställning

De 196 hundar som visades på utställning under 2023 gick i medeltal på 1,6 utställningar. Av hundar födda samma år som de som visats på utställning utgör de visade 11,4 %. 68 av hundarna visades i jaktklass och 88 CK har delats ut under 2022.